

שיעור שלט

מ"ע קצא. ריד. מל"ת שיא. נח. מ"ע רכא. מל"ת רסג. רסד

מצוה קצא היא שצונו שנמנה כהן שיוכיח לעם תוכחת המלחמה ויחזיר מי שאינו ראוי לו להלחם או לחולשה בעבור שתהיה מחשבתו בענין יחייב לו מעוט הגבורה למלחמה, והם שלשה דברים שבאר הכתוב, ואחר כך יכנסו למלחמה. וזה הכהן נקרא כהן משוח מלחמה ויאמר בתוכחת הלשון האמור בתורה ויוסיף על זה מאמרים יעוררו הלבבות למלחמה ויביאם לסכן את עצמם לעזור דת ה' לעבדו ולשמור מצותיו ולהנקם מהסכלים המפסידים יושר המדינות. והוא אמרו יתעלה והיה כקרבתכם אל המלחמה ונגש הכהן וגו'. ואחרי כן יצוה להכריז במעשה החיל שישוּבו חלושי הלבבות וכל מי שבנה בית חדש ולא חנכו או נטע כרם ולא חללו או ארש אשה ולא לקחה כמו שבאר לשון הכתוב. ואמרו בגמרא (סוטה מ"ד) כהן מדבר ושוטר משמיע, וזה כלו רוצה לומר תוכחת משוח מלחמה והכרזה בעורכי המלחמה היא חובה במלחמת הרשות ובה הוא דין התוכחות. ואמרו מלחמת מצוה אין בה שום דבר מזה לא תוכחות ולא הכרזה כמו שהתבאר בח' מסוטה. ושם התבארו משפטי מצוה זו. (שופטים ושוטרים, מלכים פ"ז):

מצוה ריד היא שצונו להתיחד חתן עם אשתו שנה תמימה שלא יצא חוץ לעיר ולא יצא לצבא ולא יעבור עליו דבר מהדברים הדומים לאלו אבל ישמח עמה עד מלאת לו שנה תמימה. והוא אמרו יתעלה נקי יהיה לביתו שנה אחת. וכבר התבארו משפטי מצוה זו בפרק ח' מסוטה. (כי תצא, הלכות מלכים פ"ה):

מצוה שיא הזהיר החתן מצאת מביתו שנה אחת כלה לטורח מהטרחים לא לצאת בצבא ולא לזולתו אבל נסלק ממנו כל טורח וכל משא שיהיה חייב בהם לעזוב אותם כל השנה. והוא אמרו ולא יעבור עליו לכל דבר נקי יהיה לביתו. ובגמרא סוטה לא יצא בצבא יכול בצבא הוא דלא יצא אבל יתקן כלי זיין ויספק מים ומזון תלמוד לומר ולא יעבור עליו [לכל דבר, יכול שאני מרבה אף הבונה בית ולא חנכו נטע כרם ולא חללו ארס אשה ולא לקחה תלמוד לומר עליו] עליו אי אתה עובר אבל אתה מעביר לאחרים וכי מאחר דנפקא ליה מלא יעבור עליו לא יצא בצבא למה לי לעבור בשני לאוין. וכבר בארנו בשרש ט' שלא כל מה שיתחייבו עליו שני לאוין יהיו שתי מצות. ודע כי החתן עצמו מוזהר מלצאת מביתו בסחורה כל שנתו וכבר התבארו משפטי מצוה זו בפ"ח מסוטה. (תצא, הלכות מלכים פ"ו ז):

מצוה נח שהזהירנו מלירא מהאויבים בעת המלחמה ושלא נברח מפניהם, אבל חובה עלינו להתגבר ולעמוד ולחזק כנגד העם האחר וכל מי שיוסג אחור ויברח כבר עבר על לא תעשה. והוא אמרו יתעלה לא תערוץ מפניהם, ונכפלה זאת האזהרה ואמר לא תיראום, ונכפל הצווי בזה הענין גם כן שלא יברחו ושלא ישוּבו אחור בעת המלחמה. כי בענין זה אפשר לקיים אמונת האמת. והתבארו משפטי מצוה זו בשמיני מסוטה. (והיה עקב, מלכים פ"ז):

מצוה רכא היא שצונו בדין אשת יפת תואר. והוא אמרו יתעלה וראית בשביה וגו'. וכבר התבארו משפטי מצוה זו בפרק ראשון מקדושין. (כי תצא, הלכות מלכים):

מצוה רסג שהזהירונו שלא למכור אשת יפת תואר אחר שבא עליה פעם אחת בבית אחר לקיחת העיר, ואם מכרה לוקה כמו שהתבאר במקומו, והוא אמרו והיה אם לא חפצתה בה וגו' ומכור לא תמכרנה בכסף. (כי תצא, הלכות מלכים פ"ח) :

מצוה רסד הזהירונו מהתעמר באשת יפת תואר אחר שבא עליה. רוצה לומר שלא יעבדה ויניחה אצלו כשאר השפחות המשמשות כעבד. והוא אמרו לא תתעמר בה תחת אשר עניתה. ולשון ספרי לא תתעמר לא תשתמש. הנה התבאר לך שאלו שני לאוין יזהירו משני ענינים חלוקים, וזה שהוא מזהיר מלמכרה לזולתו ומהשאירה גם כן אצלו על דרך העבדות אבל יעשה כמו שצוה יתעלה ושלחתה לנפשה. וכן בארו (סנהדרין פ"ה:) בגונב נפש באמרו והתעמר בו ומכרו, ואמרו משיכניסהו ברשותי וישתמש בו. והתבארו דיני אשת יפת תואר בראשון מקדושין. (תצא, שם) :